

Sammanfattning av Sidas bedömning av utvecklingen mot strategimålen och insatsportföljens genomförande

1. Tryggad livsmedelsförsörjning

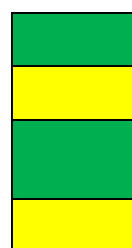
Ökad produktivitet och hållbarhet i småskaligt jordbruk

Mer hållbart nyttjande av fiskeresurser

Stärkta ägande-, brukande- och arvsrättigheter till mark, vatten, skog, fiske och andra naturresurser

Stärkt kvinnligt entreprenörskap

Mål¹

Portfölj²

2. Inkluderande och effektiva marknader

Ökad tillgänglighet till lokala marknader, speciellt för småföretagare

Ökad tillgång till kapital och finansiella tjänster för kvinnor och män samt småföretagare, inklusive inom lantbruket

Fler inkomstbringande arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor

Stärkt kapacitet hos länder att implementera effektiv skattelagstiftning

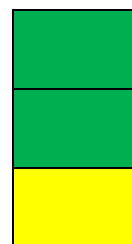

3. Förbättrad tillgång till öppen och säker ICT

Ökad tillgång till, och ökad användning av, öppna, säkra och fria informations- och kommunikationsteknologier

Ökad kapacitet för innovation, entreprenörskap och säkerhet på ICT-området, för främjandet av ekonomisk utveckling

Stärkt förmåga att delta i dialogen kring internets globala utveckling för att bidra till ekonomiskt hållbar utveckling

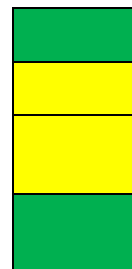
4. Friare handel och hållbart företagande

Stärkta möjligheter för länder att dra nytta av marknadsöppningar och öka sin export

Stärkt kapacitet hos länder att formulera, förhandla och genomföra handelspolitik

Stärkt förmåga för länder att integrera handel i nationella och regionala strategier för fattigdomsminskning och hållbar utveckling

Fler företag som tillämpar hållbart företagande i sin verksamhet

¹ Övergripande bedömning av **utvecklingen mot strategimålen** under 2017: Grön: Utvecklingen mot strategimålet har gått i önskvärd riktning; Gul: Utvecklingen mot strategimålet har delvis gått i önskvärd riktning; Röd: Utvecklingen mot strategimålet har inte gått i önskvärd riktning.

² Bedömning av **insatsportföljens genomförande**: Grön: Enligt plan; Gul: Delvis enligt plan; Röd: Ej enligt plan.

1 Översikt över strategisammanhanget

Strategins utformning har varit konstruktiv som styrdokument och inneburit en relevant utgångspunkt för arbetet. Vissa tematiska områden, främst sysselsättning och skatter, har under strategiperioden uppmärksammats allt mer (Global Deal respektive Addis Tax Initiative) vilket kan komma att kräva en bredare ansats i nästa strategi. Området fiske har inte varit möjligt att skala upp pga en kombination av ansträngt anslagsläge och avsaknad av lämpliga program som kompletterar vad som redan görs inom bredare insatser.

Genomförandet av insatsportföljen har med ett undantag bedömts leverera resultat enligt plan, även om smärre avvikelser kan förekomma. Utvecklingen mot strategiresultatet har i vissa fall gulmarkerats vilket ska tolkas som att portföljen inom det aktuella området är smalare, och därmed mer sårbart, jämfört med en optimal portfölj i linje med slutsatserna från tidigare utförd portföljanalys.

Under strategiperioden har Sida observerat och uppmuntrat ett ökat samarbete mellan globala partners med angränsande verksamhetsområden. Det sker i form av gemensamt drivna projekt, t ex Forest Farm Facility som drivs gemensamt av FAO, IUCN, IIED och AgriCord. Det sker också i form av mer lösliga samarbeten eller samordnade kampanjer, t ex Land Rights Now, den globala kampanj för markrättigheter hos lokalsamhällen och urfolk som initierats av Sidas partners ILC, RRI och Oxfam. Exempel inom ICT-området utgörs av "Human Rights Council's 35th Session" där FNs Specialrapportör om Våld mot kvinnor tillsammans med Sidafinansierade Association for Progressive Communications (APC) och Research ICT Africa höll ett sidoevent (som ett direkt resultat från Stockholm Internet Forum). Ökat samarbete sker också mellan olika typer av aktörer, tex mellan företag, utvecklingsbanker och civilsamhälle.

Tidpunkten för strategirapportens inlämnande innebär att endast en mindre del av rapporteringen för 2017 från Sidas samarbetspartners har hunnit inkomma.

Strategibelopp: 590 MSEK Utbetalat belopp 2017: 599 MSEK Antal insatser 2017: 84

1.1 Förändringar i kontexten

Generellt sett har ekonomisk tillväxt under flera år, globalt sett, uppvisat en positiv utveckling och gått i önskad riktning. En utdragen högkonjunktur har varit möjlig att bibehålla genom låga räntor, hög efterfrågan och fungerande stimulansåtgärder där Kina har utgjort en motor för den globala ekonomin. Även om det finns betydande risker är bedömningen att en hög tillväxt kommer att fortsätta, i hög grad driven av skattesänkningarna i USA, vilket ger goda förutsättningar att fortsätta med strukturella reformer i syfte att åstadkomma en mer inkluderande tillväxt.

Det finns tydliga tendenser att länder i nord som traditionellt sett förespråkade frihandel nu antar alltmer inåtvända ekonomiska policyer. Detta blev synligt i det begränsade resultatet från WTOs elfte ministerkonferens i december 2017, vilket kan ses som en temperaturmätare på läget i det multilaterala handelssystemet.

Sidas bedömning inom detta strategiområde är att biståndsvolymerna globalt har fortsatt att minska och att allt fler givare öronmärker sitt stöd. Skillnader i givares instruktioner och tolkningar kring prioriterade målgrupper och länder skapar utmaningar. Flera givare väljer att prioritera

medelinkomstländer av olika skäl, bl.a. att ett stort antal fattiga befinner sig i dessa länder, medan andra vill se en prioritering av minst utvecklade länder där problemen generellt sett är större. Problematiken blir påtagligare för Sida som kärnstödgivare när öronmärkning hos andra givare ökar, vilket styr deras finansiering mot specifika program och länder.

Portföljen och genomförandet karaktäriseras av hög efterfrågan och god mottagningskapacitet hos våra partners. Kvinnors ekonomiska egenmakt uppvisar sedan tidigare ett välkänt finansieringsgap men problemet upplevs även inom andra områden, exempelvis handel respektive skog. ICT är däremot ett område som tycks attrahera alltför intressenter.

1.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Sidas huvudsakligen obundna stöd blir alltmer uppskattat och i många fall av avgörande betydelse för pågående insatserns fortlevnad. Detta innebär samtidigt goda möjligheter att i dialog föra fram svenska kärnfrågor, som de fem perspektiven. Sidas möjlighet att ingå längre avtal utgör också en faktor som karaktäriserar Sveriges roll även om finansiella villkor för närvarande är begränsande då strategiperioden går mot sitt slut.

1.3 Synergier med andra svenska strategier

Det finns flera synergier mellan denna och andra strategier på alla geografiska nivåer samt med andra tematiska strategier. På tematisk nivå finns starka kopplingar med Strategin för Miljö och Klimatmässig hållbar utveckling, Strategin för socialt hållbar utveckling och Strategin för mänskliga rättigheter och demokratisering. Möjligheterna till samfinansiering på Sida underlättas av det nya ekonomi- och planeringssystemet och Sida avser att i större utsträckning utnyttja denna möjlighet till korsbefruktnings för högre kvalitet i verksamheten.

Inom handelsområdet har under året samfinansieringar med miljö och klimat i stödet till International Centre for Trade and Sustainable Development (ICTSD) och International Trade Centre (ITC) beslutats. En fri och rättvis handel skapar möjlighet för en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling. Inför Världshandelsorganisationens förhandlingar i december 2017 bidrog ICTSD med analyser och dialoger mellan parterna för att öka förutsättningar för ett beslut om utfasning av subventioner till illegal, icke rapporterad och oreglerat fiske. I det avtal som Sida slöt med ITC under 2017 öronmärks 37,5 miljoner kronor för grön ekonomi. Insatser syftar bland annat till att underlätta handel och utveckling av hållbara värdekedjor och till att förstå och undanröja hinder för småskaliga producenter i utvecklingsländer att delta. Samfinansiering med miljö och klimat har också beslutats avseende infoDevs arbete för att öka konkurrenskraft, sysselsättning, och hållbar inkludering tillväxt inom sektorerna digitalt entreprenörskap, jordbruk och klimat. ICT har också nära koppling till frågor kring yttrandefrihet och därmed strategin för Demo/MR vilket även gäller frågor kopplade till markrättigheter. Stödet till Spider (Swedish Program for ICT in Developing Regions) har möjliggjort ett International Training Program (ITP) för afrikanska IT/telekomregulatorer genom strategin Kapacitetsutveckling och utbyten 2014-2017. Denna ITP drivs av Spider tillsammans med Post- och telestyrelsen (PTS) och Ericsson.

Vidare har insatser inom livsmedelstrygghet, fiske, hållbart lantbruk och ägande- och nyttjanderättigheter till mark- och naturresurser, som traditionellt finansierats under denna strategi, också stor bäring på stödområdena klimat och hållbar förvaltning av ekosystem. En omfattande kartläggning kring området Hav under miljö- och klimatstrategin har resulterat i att flera komponenter

med bäring på fiske har identifierats inom befintliga insatser (exempelvis via Swedbio respektive Havs- och vatten-myndigheten). Dessa finansieras dock i dagsläget endast under miljö- och klimatanslaget.

Något förenklat är globala stöd främst inriktat mot normativ verksamhet. Tillämpningar på landnivå kan, då förutsättningar finns, finansieras via landramar och därmed uppnå synergier. En central ILO-dialog via det globala anslaget innebär ökade synergier/utväxling och undvikande av dubbelarbete i jämförelse med ett scenario med enbart bilaterala avtal. Ambassaden i Monrovia har tackat ja till uppdraget som givarsamordnare för Enhanced Integrated Framework on Trade i Liberia. Liberia är en av Sidas få bilaterala strategier med ett tydligt handelsmål och rollen som EIFs givarsamordnare förväntas ge ambassaden en tydlig dialogplattform med regeringen och andra givare samt underlätta utveckling av en relevant och efterfrågestyrd bilateral handelsportfölj. Ett belysande exempel då kompletterande verksamheter också genererar synergier återfinns inom finanssektorutveckling där den normativa delen fokuserar kring att skapa en miljö som främjar säker tillgång till krediter vilket kompletteras av användandet av garantier till banker och andra finansieringsinstitut som mer direkt bidrar till att krediter kan lämnas till entreprenörer.

1.4 Fördelning mellan stödområden

Fullt anslagsutnyttjande har uppnåtts samtliga år under strategiperioden och fördelningen mellan olika stödområden har följt den planerade utvecklingen vilket innebär att ICT långsiktigt har prioriterats. I praktiken innebär detta inte att samtliga stödområden är jämstora men att avvikelser kan motiveras, exempelvis vad gäller antal insatser (där strategiska insatser kan vara små) eller insatsens karaktär. Vad gäller ICT har prioriteringen endast i begränsad omfattning visat sig i utbetalningssiffror eftersom gamla insatser (som beslutades under en annan strategi och därmed andra förutsättningar) under perioden har avslutats. Förnyelsen av ICT-portföljen har baserats på en kartläggning och analys av utbud och efterfrågan och har därigenom uppnått en mer strategisk sammansättning.

Övriga områden har i princip utvecklats likartat men den historiska jämförelsen påverkas av de omförhandlingar som skedde i samband med budgetneddragningarna 2015 och 2016. Därutöver tangerar många insatser flera stödområden och en exakt fördelning är därför inte möjlig att beräkna. Inom områdena har det dessutom skett relativa förskjutningar där exempelvis skatteområdet vid strategiperiodens början inte fanns representerat med någon riktad insats.

Portföljen består av ca 50 insatser med utbetalningar 2017. Alla aktiva insatser har dock inte årliga utbetalningar, exempelvis garantier, och dessutom förekommer ett fåtal insatser där engångsutbetalningar har tillämpats.

2 Resultatredovisning

2.1 Stödområde 1: Tryggad livsmedelsförsörjning

2.1.1 Mål 1.1: Ökad produktivitet och hållbarhet i småskaligt jordbruk

Utveckling mot strategimålet

Den nära kopplingen mellan resiliens, produktivitet och tryggad livsmedelsförsörjning blir tydligare med de ökande väderavvikelserna, samtidigt som begränsad tillgång till mark ger direkt konkurrens mellan skog och jordbruk. Intresset ökar därför för landskapsinriktning, skogsjordbruk (agroforestry) och byars traditionella markanvändning. Ett exempel på detta är Committee on Food Security's rapport

”Sustainable Forestry for Food Security and Nutrition”. Den noterar emellertid att detta intresse inte gett genomslag på policynivå än, vilket ger våra program inom skogsjordbruk, skogs- och markförvaltning och markrättigheter ökade möjligheter och relevans.

Portföljnivå

Portföljen har haft en likartad sammansättning sedan flera år där endast begränsade kompletteringar skett. Flera av insatserna drabbades av neddragningarna men generellt sett är utvecklingen fullt tillfredsställande. Sedan en tid har diskussioner förts om att komplettera portföljen och under året beslutades om stöd till FN-organet IFAD (International Fund for Agricultural Development) med syftet att öka tillgången till försäkringslösningar kopplade till klimatförändringar för fattiga människor på landsbygden. Landsbygdsbefolkning som är beroende av jordbruk för sin överlevnad drabbas hårt då skördar slår fel, vilket får både kort- och långsiktiga konsekvenser då de kan bli tvingade att på kort sikt sälja av sina tillgångar för att överleva. På längre sikt ökar sårbarheten och försvårar möjligheten till återhämtning vilket kan leda till påtvingad migration. Försäkringar som kompenserar för väderrelaterade förluster och ger en förutsägbar inkomst minskar sådana risker. Omstruktureringen av portföljen kommer att fortsätta men hittills gjorda modifieringar innebär att bedömningen ändras från delvis enligt plan till enligt plan vad gäller portföljens sammansättning.

Insatsnivå

Ett av målen för Oxfam Novibs **SEEDS-program** är att ursprungsfolk och småskaliga lantbrukare har ökad tillgång till växtgenetiska resurser som bidrar till ökad resiliens och livsmedelstrygghet, inklusive nutrition. Sedan programstarten 2013 har 394 ”farmer field schools” (fältskolor för lantbrukare) startats och 895 ”lantbrukar-utbildare” har utbildats i Peru, Zimbabwe och Vietnam för att ta vara på och förädla lokala sorter för ökad tolerans mot torka etc. Ökad diversitet och kunskap om detta förbättrar nutrition och hälsa. Majoriteten av deltagarna är kvinnor. I Zimbabwe har den statliga rådgivningsverksamheten anammat samma kursplan. Resultaten på lokal nivå stärks av gemensamt lärande i internationella workshops samt Oxfams globala policypåverkan, där programmets arbete för bönders rättigheter bland annat vunnit gehör hos ”Governing Body of the ITPGRFA (International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture).

Forest Farm Facility har styrkan att den omsätter idéer om hållbar produktion på marken, och når fattiga skogsbönder. Organiseringen av småbönder, både kvinnor och män, i producentorganisationer, som i många fall utvecklats till företag och därmed fått en starkare förhandlingsposition, i kombination med ökad kvalitet genom förändrade produktionsmönster under fas ett av Forest Farm Facility, har ökat produkternas försäljningspris med i genomsnitt 48% . Nästan 1 000 producentorganisationer i 10 länder omfattades av den första fasen.

2.1.2 Mål 1.2 Mer hållbart nyttjande av fiskeresurser

Utveckling mot strategimålet

Sida har inom ramarna för miljö- och klimatstrategin och den framtida operationaliseringen redan genomfört en strategisk och bred kartläggning av området Hav varvid en av slutsatserna varit att frågor kopplade till hållbart nyttjande av fiskeresurser har potential att utvecklas vidare.

Portföljnivå

Sida har under strategiperioden inte lyckats bygga upp en portfölj med riktade och fristående insatser under detta mål. Orsakerna till detta har varit att det inte varit möjligt att identifiera potentiella

partnerskap och genom att anslagsnivåerna sänktes fanns heller inte ekonomiska förutsättningar. Samtidigt identifierades relevanta komponenter inom redan befintliga insatser varför bedömningen ändå gjordes att området, under givna förutsättningar, var tillfredsställande täckt.

Insatsnivå

Inom **FAOs Multipartner Programme Support Mechanism (FMM)** rapporteras att tångproduktion ökar kustens försörjning och bidrar till en diversifierad ekonomi. Exempelvis har tångodling gradvis blivit en populär inkomstgenererande aktivitet för fiskesamhällen längs Kenyas kust. Fisket har utarmats de senaste åren, vilket gör det svårt för fiskesamhällena. Tångodling erbjuder en alternativ inkomstkälla och blir kommersiellt lönsam. FAOs utbildning i företagsledning ökar böndernas förmåga att producera och bearbeta tången, vilket leder till förbättrade slutprodukter. FAO stöttade också med ett torkhus, rådgivning för att minska förluster och hjälp till att utveckla marknadskontakterna. I dag levererar många före detta fiskare färsk tång men tjänar också extra från produkter som tvål, saft och kosmetiska produkter.

Inför Världshandelsorganisationens förhandlingar i december fanns förhoppningar om utfasning av subventioner till illegal, icke rapporterad och oreglerat fiske (IUU). Fiskesubventioner och illegalt fiske bidrar till överfiskning och utarmning av marina ekosystem. **ICTSD** har genom studier och sammanställningar, konkreta förslag samt dialog och en mängd möten mellan parter under 2017 stärkt förhandlares kapacitet att hitta lösningar på problemet. Parterna kunde dock inte besluta om en ny text men enades om att sikta på beslut om utfasning av skadliga subventioner vid nästa ministermöte 2019.

2.1.3 Mål 1.3 Stärkta ägande-, brukande- och arvsrättigheter till mark, vatten, skog, fiske och andra naturresurser

Utveckling mot strategimålet

I oktober organiserades ett Sida Development Talk och fördjupande seminarium, för att visa på kopplingarna mellan markrättigheter och globala mål för jämställdhet, klimat och konflikt. En ny, global fond för markrättigheter lanserades vid tillfället, ”The International Land and Forest Tenure Facility” (ILFTF), som får stöd av Sida och har sitt internationella sekretariat i Stockholm. Medarrangörer var Ford Foundation och Sidas samarbetspartner Rights and Resources Initiative, och genomslaget i svenska och internationella media var gott. Evenemanget hölls i anslutning till en internationell konferens, med delvis samma aktörer, om lokalsamhällens markrättigheter, och bidrog till att etablera nya samarbeten (ökat stöd till ILFTF) samt större kunskap och engagemang för frågorna i Sverige och internationellt.

Hos Sidas partners som arbetar med mark- och naturresursrättigheter har engagemanget för jämställdhet och kvinnors markrättigheter mognat och ökat påtagligt bara under 2016-2017. Det innebär större efterfrågan på kunskap om hur jämställdhet kan förbättras både internt och externt, t ex hur man på ett respektfullt men effektivt sätt, kan verka för jämställdhet inom traditionella strukturer och bysamfälligheter.

Allt fler investerare och företag blir medvetna om problematiken kring markrättigheter och sitt ansvar för var och hur råvaror och material produceras, inkl underleverantörer. Men även de mer progressiva företagen har svårt att omsätta sina åtaganden i praktiken.

Portföljnivå

Genom att stödja utvecklandet av lokala projekt, på efterfrågan från lokala organisationer, kan globala fonder med kompetens och kapacitet bidra till att skala upp initiativ med starkt lokalt ägarskap men där

riskerna betraktas som höga. Detta kan öppna för finansiering från fler givare på nationell nivå. Det är ett sätt att pröva sig fram med måttliga risker innan man vågar satsa större summor på övergripande reformer, t ex för att stärka lokala markrättigheter med mindre konventionella metoder. The Tenure Facility är ett exempel där pilotprojekten vidareutvecklas med stöd från Världsbanken och bilaterala givare på nationell nivå.

Insatsnivå

Under 2017 ökade Rights & Resources Initiative (**RRI**) den allmänna kunskapen om bristen på erkännande av kvinnors rättigheter inom marklagstiftning globalt genom rapporten "Makt och potential: En jämförande analys av nationella lagar och förordningar gällande kvinnors rättigheter till gemensamt förvaltade skogsresurser". RRI har undersökt 80 regelverk i 30 utvecklingsländer. Rapporten som fick brett internationellt genomslag visar att regeringar misslyckas med att uppfylla sina internationella åtaganden att ge lika rättigheter och skydd för kvinnor och män. Resultaten visar också att erkännanden av lokalsamhällens rätt till naturresurser och kvinnors rättsliga framsteg ofta går hand i hand. Studien utgör en bas för påverkansarbete för kvinnors skogliga markrättigheter på lokal och regional nivå. I Peru arrangerade t ex RRI-partners och medarbetare en nationell konferens som resulterade i större inflytande för kvinnliga representanter för ursprungsfolk i fyra större markrättighetsprojekt i landet.

International Land Coalition (**ILC**), en internationell koalition av ca 200 organisationer som jobbar med markrättigheter, har för första gången gjort en genomlysning av sitt jämställdhetsarbete, en "gender audit". Rapporten visar framsteg för hur organisationen arbetar, men mer behövs. Rekommendationerna innefattar: bättre och mer användarvänligt stöd till medlemmarna, möjlighet att lära av varandra, bättre förståelse för de många kopplingarna mellan markrättigheter och jämställdhet, tydligare rutiner till stöd för jämställdhet inom organisationen samt förtydligad innebörd och användning av olika begrepp inom kommunikation.

2.1.4 Mål 1.4 Stärkt kvinnligt entreprenörskap

Utveckling mot strategimålet

I likhet med andra observationer inom områdena kopplade till kvinnors ekonomiska egenmakt uppvisar kvinnligt entreprenörskap ett betydande finansieringsunderskott och parterna blir alltmer beroende av Sidas stöd.

Portföljnivå

Portföljen inom Stärkt kvinnligt entreprenörskap domineras av stödet till RWEE (se nedan) men kompletteras av andra insatser där kvinnligt entreprenörskap ingår som en av flera komponenter, exempelvis FIAS (se nedan under 2.2.1) och Världsbankens Umbrella Trust Fund for Jobs.

Insatsnivå

Rural Women's Economic Empowerment (**RWEE**) utgör ett samarbete mellan organisationer inom FN-systemet där IFAD, FAO, WFP och UNWOMEN samarbetar och där det specifika mervärdet av respektive organisation kompletteras av de andra för att agera utifrån ett helhetsperspektiv och därigenom skapa förutsättningar för att nå bättre resultat. Under 2016 nådde RWEE 17 895 deltagare (15 474 kvinnor och 2 421 män) och 93 948 hushållsmedlemmar direkt och cirka 84 060 indirekt. 36 418 deltagare (26 777 kvinnor och 9 641 män) och 191 195 hushållsmedlemmar direkt och ungefärligt 167 000 indirekt har nåtts sedan programmet startade. Områden som omfattas av

programmet inkluderar jordbruksteknik, kostrådgivning, upprätta och hantera spargrupper och företagsutveckling.

Aktiviteter som fokuserats på åtgärder för att bekämpa könsrelaterat våld (GBV) har inkluderats i de flesta landsarbetsplanerna för att bemöta de prioriteringar som uttryckts av landsbygdens kvinnor själva. Detta har lett till en minskning av våld i de samhällen där programmet är verksamt. Exempelvis har det införts en modul på sexuellt och könsrelaterat våld (SGBV) och sexuell och reproduktiv hälsa (SRH) under utbildningarna i Kirgizistan och Liberia; ”Community Listeners Clubs” har använts som en möjlighet för att diskutera de utmaningar som kvinnor möter, inklusive potentiellt våld i Niger. Insamling och analys av data inom det nationella informationssystemet om våld mot kvinnor i Guatemala har givits stöd; Allmänhetens uppfattning om barnäktenskap har påverkats genom forumdiskussioner i Kirgizistan.

2.2 Stödområde 2: Inkluderande och effektiva marknader

2.2.1 Mål 2.1 Ökad tillgänglighet till lokala marknader, speciellt för småföretagare

Utveckling mot strategimålet

Området Ökad tillgänglighet till lokala marknader, speciellt för småföretagare, omfattar såväl insatser inom marknadstillträde som infrastruktur. Identifierade investeringsbehov för att uppnå SDG-målen är visserligen enorma men alltmer fokus läggs på modeller med hävstångseffekter och involvering av den privata sektorn vilket därmed blir en framkomlig väg. Ett fokus på småföretagare riskerar dock att hamna i ett vakuum då detta inte alltid prioriteras ur ett strikt fattigdomsperspektiv eftersom effekterna blir indirekta.

Portföljnivå

Generellt sett har insatser inom infrastruktur med gåvomedel inte finansierats sedan många år men innovativa finansieringslösningar, företrädesvis garantier, kan utnyttjas för detta ändamål. Portföljen har utvecklats stabilt och innehåller flera insatser som tangerar andra strategimål vilket illustrerar faktumet att många insatser är verksamma inom gränsöverskridande områden.

Insatsnivå

Sida har beslutat om ett nytt stöd på 40 miljoner kronor till Världsbankens multigivarfond Facility for Investment Climate Advisory Services (FIAS), vars huvudsakliga uppdrag är att stödja utvecklingsländer med reformarbete av regelverk, lagstiftning och institutioner för ett stärkt affärs- och investeringsklimat. En förändring under den nya FIAS strategin 2017-2021 är ett ökat fokus på grön ekonomi och grön konkurrenskraft. Målet är att skapa lämpliga regelverk och incitament som främjar övergången till grönare produktion- och konsumtionsmönster och katalyserar investeringar som bidrar till en grön tillväxt. Under 2017 har FIAS t ex arbetat med vattenanvändning och föroreningar inom textilsektorn i storproducenter som Bangladesh, Indien, Vietnam och Sri Lanka. Integrering av konfliktperspektivet bedöms också ha fått större utrymme i FIAS i linje med IFCs nya 3.0 strategi som vill höja ambitionsnivån och öka IFCs arbete i MUL och högriskländer. Verktyg för att redan i ett tidigt designskede bedöma och analysera konfliktsituationer och risker har utvecklats och FIAS har inlett samarbeten inom affärs- och investeringsklimatsreform i flera konflikttrabbade och sviktande stater tex Sudan, DRC, Afghanistan och Burundi. FIAS är en av multigivarfonderna som sett minskande kärnstöd och ökande geografisk och tematisk öronmärkning. Andel kärnstöd i finansieringsmixen har blivit så låg i relation till öronmärkning att FIAS tydligt meddelat givare att det råder osäkerhet om fonden kommer

att leverera på sin strategiska plan då nyckelfunktioner som analys och forskning samt kunskapsutveckling som är centrala för verksamheten riskerar att bli utan finansiering.

Producentorganisationerna i **Forest Farm Facility** fick stöd i att delta och påverka 33 förändringar i lagar och policyer till deras fördel och lyckades driva på etableringen av stora statliga stödprogram med incitament för skogsbönder och deras organisationer i Bolivia, Vietnam och Guatemala, totalt värda 110 miljoner USD. Programmet har också stött formulering av ansökningar till Gröna Klimatfonden. Sidas stöd har härigenom bidragit som en hävstång för att skapa alternativt nå annan finansiering.

Vidare har programmet stött diversifiering av grödor, vilket gör att bönderna inte bara fokuserar på sin huvudsakliga gröda (oftast timmer) utan även mer än tidigare på frukt och grönsaker som säljs på den lokala marknaden, och till högre pris då producenterna förhandlar som kollektiv. Det högre priset motiveras även av att varorna förädlas i högre grad än tidigare, då samarbeten tillåter större investeringar i vidareförädling. För att åstadkomma detta har rurala företagsinkubatorer initierats.

2.2.2 Mål 2.2 Ökad tillgång till kapital och finansiella tjänster för kvinnor och män samt småföretagare, inklusive inom lantbruket

Utveckling mot strategimålet

Stora framsteg har gjorts vad gäller att erbjuda finansiella tjänster till grupper som tidigare varit exkluderade men fortfarande kvarstår betydande utmaningar, inte minst att stänga gender-gapet. I hög grad ligger teknologiska framsteg bakom framgångarna men det är viktigt att gå ett steg ytterligare och utöver frågan om tillgång även fokusera på användandet och kvalitén på de erbjudna tjänsterna.

Portföljnivå

Området Ökad tillgång till kapital och finansiella tjänster för kvinnor och män samt småföretagare, inklusive inom lantbruket har utvecklats stabilt under hela strategiperioden. Olika insatser kompletterar varandra genom att normativa aktörer genererar evidensbaserade lösningar som implementeras via lokalt förankrade aktörer koordinerade via nätverk. Genom användandet av garantier kan dessutom katalytiska effekter uppnås genom riskhantering som uppväger marknadsmisslyckanden utan att snedvrider konkurrensen.

Insatsnivå

Inom ramarna för stödet till Consultative Group to Assist the Poor (**CGAP**), en världsbanksbaserad think tank inom Financial Inclusion har ett av programmen syftat till att via mikrofinans, och en metod utvecklad av Brac i Bangladesh, nå de allra fattigaste som normalt sett inte omfattas av de framsteg som skett inom financial Inclusion. Ett pilotprogram genomfördes i åtta länder och resultaten var mycket framgångsrika i fråga om matkonsumtion (7,5% ökning), produktiva tillgångar (15% ökning) och sparande (96% ökning) ett år efter programmets upphörande. Även mindre mätbara indikatorer (stress, hälsa, självkänsla, politiskt engagemang) uppvisade goda resultat.

Toronto Centre, ett utbildningsinstitut för centralbanker och finansinspektioner, har utarbetat ett åtgärdsprogram med fokus på integrering av jämställdhetsaspekter. En utvärdering visar bla att denna integrering varit framgångsrik och fyller ett tidigare tomrum inom denna del (reglering/övervakning) av den finansiella sektorn. Ett försök att mäta och säkerställa långsiktiga resultat har genomförts i Colombia där man har genomfört ett långsiktigt samarbete med den nationella finansinspektionen baserat på riskvärderingar. Slutsatsen var att organisatoriska förändringar i kombination med förändrade

rutiner och processer har varit framgångsrika, inte minst vad gäller att bedöma framtida scenarier utifrån risk och väsentlighet och att landet har utvecklats till ett regionalt föredöme.

2.2.3 Mål 2.3 Fler inkomstbringande arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor

Utveckling mot strategimålet

Området Fler inkomstbringande arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor har under strategiperioden vuxit i omfattning och uppvisar en strategisk sammansättning av portföljen. Generellt sett får frågor kring sysselsättning och anständiga arbetsvillkor allt större fokus inom den globala utvecklingsagendan som det främsta medlet för inkluderande ekonomisk tillväxt och fattigdomsbekämpning. Sysselsättning är både tvärematiskt och kan integreras i andra tematiska områden, samtidigt som utveckling inom andra tematiska områden påverkar sysselsättningen. Detta tar sig i uttryck i ökat fokus på t ex ungdomssysselsättning, gröna arbetstillfällen, fokus på sektorer med potential för kvinnors ekonomiska egenmakt och inträde på arbetsmarknaden, fragila kontexter samt behovet av att öka kvalitén på jobb.

Generellt noteras en bristande länk mellan globala, normativa organisationer och mindre projekt med direkt effekt på jobbskapande. Organisationer såsom Världsbanken lyckas inte visa på jobbskapande i större skala, samtidigt som mindre projekt sällan lyckas skala upp positiva effekter. Ökad rörlighet i kombination med bättre information och matchning på arbetsmarknaden kan vara del av en lösning och bidra till ökad sysselsättning och fattigdomsminskning globalt.

Portföljnivå

Generellt levererar Sidas partners resultat enligt plan. Ett frågetecken rör Världsbankens Multigivarfond inom sysselsättning (MDTF Jobs) som, enligt flera givare, inte levererar önskade resultat i termer av faktiskt jobbskapande. Fonden har generellt lyckats väl i termer av analys, diagnostiska verktyg och forskning, men i mindre grad vad gäller sysselsättningsmöjligheter för människor i fattigdom. En diskussion pågår huruvida detta kan uppnås inom existerande fond, eller om en delvis ny fond ska etableras.

Insatsnivå

Under perioden 2016-2017 har Women in Informal Employment Globalizing and Organizing (**WIEGO**) bidragit till tre stora globala processer: FN-konferensen om bostäder och stadsutveckling (Habitat III), FNs generalsekreterares högnivåpanel för kvinnors ekonomiska egenmakt (UNHLP) och 2016 International Labour konferens (ILC) allmänna diskussioner om globala värdekedjor. Till följd av insatser från WIEGOs delegation erkände de officiella slutsatserna från den allmänna diskussionen (General discussion) hemarbetare som arbetstagare som tillhör globala försörjningskedjor. De blev dessutom inbjudna som partner till Global Deal och dess högnivåpanel den 18 september 2017 och har deltagit i arbetet om revidering av den internationella klassificeringen av status för sysselsättning.

I november 2015 antogs **ILOs** nya rättvisa övergångsriktlinjer för att uppnå strukturomvandling mot en grönare och mer socialt inkluderande ekonomi, och riktar sig mot regeringar, arbetsgivare och arbetstagare. Under 2017 blev detta område en obligatorisk markör för allt ILOs arbete. Sida har gett tematiskt stöd för ILOs arbete inom området sedan 2016. Bla har stöd gått till pilotprojekt i tre länder (Uruguay, Filipinerna och Ghana) för implementering av riktlinjerna. Målsättningen är både att stödja dessa länder i övergången till en grönare ekonomi och samtidigt utveckla en interventionsmodell som bygger på god praxis för andra länder. I detta arbete har den sociala dialogen utgjort grunden för att identifiera nationella prioriteringar.

2.2.4 Mål 2.4 Stärkt kapacitet hos länder att implementera effektiv skattelagstiftning

Utveckling mot strategimålet

Addis Ababa Action Agenda (AAAA) som hölls 2015 betonade vikten av inhemsk resursmobilisering för utvecklingsländer att nå målen för hållbar utveckling. AAAA uppmärksammade den universella karaktären av skatteutmaningar och det finns stark efterfrågan på mer inkluderande globala regelsättande processer där utvecklingsländerna ska kunna ha en röst.

Portföljnivå

Portföljen inom området implementering har byggts upp under strategiperioden baserat på en kartläggning vilket, i likhet med andra områden, har påverkats av knappa finansiella och personella resurser. Sidas stöd på bilateral nivå hanteras företrädesvis av Skatteverket och någon direkt koppling till den globala nivån existerar inte idag. Området bedöms samtidigt vara av stort fortsatt betydelse och en mer samstämmig syn bör eftersträvas. Den kommande skattekonferensen kan utgöra ett steg i den riktningen.

Insatsnivå

BEPS-projektet (Base erosion and profit shifting) inom OECD Tax and Development har utvecklats utifrån utvecklingsländernas beroende av bolagsskatt och särskild tonvikt har lagts vid skatteflykt. Arbetet bygger på tidigare satsningar på att integrera och stödja utvecklingsländerna i normativt arbete kring beskattning och utveckling.

Inom utvecklingssamarbetet har IMF, Världsbanksgruppen och FN etablerat en plattform för samarbete inom skatteområdet för att ytterligare förbättra samarbetet mellan de internationella organisationerna. Plattformen har publicerat rapporten "Enhancing the Effectiveness of External Support in Building Tax Capacity in Developing Countries". En mekanism för att övervaka det officiella utvecklingsbiståndets (ODA) utgifter inom inhemsk resursmobilisering och att mer effektivt övervaka utgifterna återfinns inom de åtaganden som gjordes under AAAAs skatteinitiativ. Engagemanget med parlamentariker att stödja arbetet med ansvarstagande förvaltning har dessutom ökat.

2.3 Stödområde 3: Förbättrad tillgång till öppen och säker ICT

2.3.1 Mål 3.1 Ökad tillgång till, och ökad användning av, öppna, säkra och fria informations- och kommunikationsteknologier

Utveckling mot strategimålet

I slutet av 2017 fanns det 5 miljarder unika mobilanvändare varav 3,3 miljarder internetanvändare. Trots den explosionsartade utvecklingen gällande tillgång till mobila nätverk och internet är fortfarande knappt hälften av världens befolkning digitalt exkluderade, varav merparten är flickor och kvinnor. Dessutom visar data att tillgången till mobiltelefoner och det mobila nätverket (dvs antalet unika användare) har stagnerat för första gången på många år men att antalet internetanvändare (främst genom det mobila nätverket) har ökat. Detta visar att mobilanvändare i ökad grad även blir internetanvändare men också att de fattigaste och mest marginaliserade förblir exkluderade. De digitala klyftorna inom och mellan länder kvarstår. Nya affärsmodeller och strategier krävs för ökad tillgång till och användning av internet och digitala verktyg.

Portföljnivå

Alla insatser inom stödområde 3 arbetar direkt eller indirekt med förbättrad tillgång till öppen och säker ICT. Portföljen för delmålet 3.1 är balanserad och levererar goda resultat enligt plan med fokus på gender digital divide samt ekonomiskt överkomlig tillgång till internet. Mycket av arbetet för att uppnå de globala delmålen 5b (ökad användning av ICT för att främja kvinnors egenmakt) och 9c (eftersträva allmän tillgång till internet senast 2020) kvarstår dock och mer resurser, fler samarbeten och ytterligare initiativ krävs.

Insatsnivå

Ett stort hinder för ökad tillgång till och användning av ICT-verktyg är kostnaden. Genom projekten Alliance for Affordable Internet (A4AI) och Women's Rights Online (WRO) arbetar **World Wide Web Foundation** för en förbättrad tillgång till prisvärd internetuppkoppling utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Två nya länder, Guatemala och Bangladesh, anslöt sig till A4AI och har arbetat fram konkreta strategier för digital inkludering. Vidare har A4AI utvecklat och uppdaterat ECOWAS (Economic Community of West African States) "Universal Access / Service Act" med tydliga rekommendationer hur medel i de nationella Universal Service Funds (USF) kommer de mest marginaliserade till del. WRO har tillsammans med nätverksmedlemmar arbetat aktivt för att på olika sätt stärka kvinnors röster i ICT-policy och påverka beslutsfattare; bla har WRO utvecklat och tagit fram nationella strategier för att minska könsbaserat våld online i sex länder i Afrika och Asien, anordnat säkerhetsutbildningar för kvinnliga människorättsförsvarare och HBTQ-aktivister i Egypten och Filipinerna, samarbetat med UN Women i framtagandet av en global strategi för att stärka kvinnors bemyndigande genom ICT, tagit fram Dakar Declaration i samarbete med bla UN Women, Facebook och ECOWAS som uppmanar västafrikanska regeringar och aktörer att integrera och främja genusperspektiv i utvecklingen av den allmänna politiken.

Partnerskapet med GSMA tog fart i slutet av 2017. Syftet är att hjälpa GSMA i processen att få dess medlemmar (dvs mobiloperatörerna) att arbeta mer strategiskt med hållbarhetsmålen i likhet med hur Swedish Leadership har arbetat med de svenska företagen. Sidas engagemang grundar sig i möjligheten att kunna påverka sektorn i stort och trycka på främst fattigdoms-, jämställdhets- och rättighetsperspektiven. Nationella dialoger har hållits i Tanzania och Bangladesh. Den senare resulterade i att en arbetsgrupp med representanter från mobiloperatörer och regering utvecklar affärsmodeller för mobila lösningar inom jordbrukssektorn.

2.3.2 Mål 3.2 Ökad kapacitet för innovation, entreprenörskap och säkerhet på ICT-området, för främjandet av ekonomisk utveckling

Utveckling mot strategimålet

Innovation och entreprenörskap drivs på och stöds av många aktörer på olika nivåer. Digitala verktyg driver på nästan all innovation och göder entreprenörskap. Givet digitaliseringens natur så utgör det ett verktyg inom nästan all innovation. Säkerhetsarbetet på ICT-området utifrån en utvecklingskontext är dock eftersatt och behöver ökat fokus.

Portföljnivå

Portföljen har en bred ansats för att uppfylla delmål 3.2. Dels ett fokus på att bygga upp nätverk (Spider) och testa olika verktyg och metoder (InfoDev, Spider) för ökad kapacitet för innovation och entreprenörskap men också en bred systemansats där brister och gap har identifierats och lösningar sedermera arbetas på (DIAL, GSMA).

Insatsnivå

Digital Impact Alliance (DIAL) har under 2017 lagt grunden till skapandet av ett Open Source Center, investerat i plattformar och tjänster (inom digital utveckling för att underlätta design och distribution av tjänster snabbare, till en lägre kostnad och till fler användare) och data (hållbara modeller för tillgång till mobil- och internetdata för bättre beslutsfattande och tjänster). De stora resultaten, givet att detta tar tid, förväntas främst under 2018 och framåt.

Spider är ett fristående center vid Stockholms Universitet som tillsammans med partners inom akademien, civila samhället, regering och privata sektorn främjar utvecklingen av infrastruktur, metoder och kapacitet inom tre tematiska områden: transparens och ansvarsutkrävande, utbildning och hälsa. Spider har tillsammans med iHub grundat nätverket ICT4Social Innovation. Detta nätverk har under 2017 gått samman med AfriLabs (Afrikas största nätverk för ICT-hubbar och -labb) för att främja afrikanska teknologilösningar och skala upp sociala innovationer inom utbildnings- och hälsosektorn i linje med de globala målen och Afrikanska Unionens Agenda 2030. Vidare har Spider under 2017 tillsammans med Uganda National Association of the Deaf (UNAD) digitaliserat Ugandas teckenspråk och initierat ett syd-syd-samarbete mellan Bolivia och Tanzania för delande och vidareutveckling av system för forskningsstyrning på universitet. Spider har även digitaliserat resultatkedjan i sina egna projekt genom användandet av RSR (Really Simple Reporting).

2.3.3 Mål 3.3 Stärkt förmåga att delta i dialogen kring internets globala utveckling för att bidra till ekonomiskt hållbar utveckling

Utveckling mot strategimålet

Generellt gäller fortsatt att de stora konferenserna och mötena hålls i Europa (främst i Geneve) eller i USA (främst i Washington) vilket kraftigt begränsar deltagare från utvecklingsländer att delta. Som en konsekvens sätts inte agendan av utvecklingsländerna själva.

Portföljnivå

Sidas fokus inom delmål 3.3 har genom året främst handlat om att arrangera ett globalt forum och plattform för att diskutera tillgång till öppen och säker ICT, se nedan. Stöd till aktörer som Web Foundation, Spider, DIAL och GESCI har vidare möjliggjort deltagande vid en rad strategiska fora för att påverka den globala debatten och policy internets förvaltning och utveckling.

Insatsnivå

Under 2017 genomfördes Stockholm Internet Forum (SIF) för femte gången. SIF17 samlade ca 500 deltagare från 90 länder för att diskutera tillgång till och användandet av internet. SIF inleddes med två dagars pre-SIF på Sida för en regional dag samt en tematisk dag. Syftet med pre-SIF var dels att öka delaktigheten genom interaktiva workshops, dels bidra till en fördjupad diskussion och nätverkande samt engagera medarbetare internt på Sida. För att nå en bredare publik samt engagera medarbetare på Sida genomfördes även ett Development Talks med temat Access and Power innan pre-SIF.

Mindre än en månad efter forumet har flertalet partners rapporterat om nya samarbeten och initiativ som startats som en följd av SIF. Några exempel: det fokusgruppsarbete som UNESCO i samarbete med Association for Progressive Communication (APC finansierat under Demo/MR) genomförde som del av det Sida-stödda projektet om Internet Universality Indicators, Freedom Online Coalitions nya strategiska plan "The Stockholm Terms of Reference", tillkännagivandet av FNs specialrapportör mot könsbaserat våld, att nästa tematiska rapport skulle behandla könsbaserat våld online samt konstituerandet av ett konsortium kring medborgarägd internetinfrastruktur.

2.4 Stödområde 4: Friare handel och hållbart företagande

2.4.1 Mål 4.1 Stärkta möjligheter för länder att dra nytta av marknadsöppningar och öka sin export

Utveckling mot strategimålet

MUL-ländernas andel i den globala varuhandeln har minskat under 2016 och är fortsatt marginell med knappt 0,94% av global varuexport. Handel i tjänster ökar stadigt och utgör numer omkring en fjärdedel av den totala världshandeln samtidigt som MULs andel av tjänsteexport minskat under 2016 till knappt 0,7%. Det sker också en allmän ”tjänstefiering” av varuproduktionen och globala värdekedjor blir allt viktigare. Utveckling av tjänstesektorn och digitalisering blir allt viktigare faktorer för ökad konkurrenskraft vilket medför stora utmaningar men även möjligheter för utvecklingsländer.

Utvecklingsländer har fortfarande stort behov av att diversifiera sin export, exempelvis bestod varuexporten hos afrikanska MUL-länder år 2014 av 78% olja och mineraler. Det finns ett förnyat fokus på att driva på MUL-länders industrialisering för ökad ekonomisk diversifiering. Växande intresse för digitalisering inom handelsområdet ger möjligheter till intressanta synergier inom strategin och flera samarbetspartners inom handelsportföljen har identifierat digitalisering som ett viktigt område.

Portföljnivå

Portföljen har utvecklats under året och flera nya insatser beslutades under 2017. Ett nytt stöd på totalt 105 miljoner kronor till **Världsbankens Paraplyfond för Handel** för perioden 2017-2019 avtalades sen höst 2017. Fonden bygger på Världsbankens handelsstrategi inklusive områden som konkurrenskraft och diversifiering, handelsprocedurer, stöd för marknadstillträde samt hantering av chocker och inkluderande fattigdomsminskning. Utöver dessa har globala värdekedjor, regional integration och tjänstehandel identifierats som högprioriterade områden och ett specifikt fönster för jämställdhetsfrågor finansieras. Genom paraplyfonden kanaliseras Sida 15 miljoner kronor till Världsbankens Trade Facilitation Support Program (TFSP) som stödjer utvecklingsländer i implementering av WTOs avtal för handelsprocedurförenkling. Ett exempel på ett intressant arbete som påbörjades 2017 är en omfattande global analys och kartläggning av gender-specifika utmaningar och risker vid gränskontroller för kvinnor som sysslar med gränsöverskridande småskalig handel. Syftet är att detta ska ge insikter och kunskap för att utforma gender-anpassade tullkontroller och system som ökar säkerhet för kvinnor och minimerar risker för bla utpressning och våld vid gränsen.

Synergierna mellan insatserna i handelsportföljen har också lett till innovativa samarbeten mellan programmen. STDF (se nedan) har under 2017 påbörjat ett nära samarbete med Världsbankens Trade Facilitation Support Program och Världstullorganisationen. Syftet med samarbetet är att brygga gapet mellan implementeringen av WTOs avtal för handelsprocedurförenkling och SPS-frågor för att säkerställa att risker kring internationell handel av livsmedelsprodukter integreras på ett effektivt sätt vid gränskontroller utan att öka transaktionskostnader och skapa handelshinder för utvecklingsländer.

Insatsnivå

WTOs **Standard and Trade Development Facility** (STDF), som fokuserar på ökat marknadstillträde för livsmedelsprodukter från utvecklingsländer genom att stärka deras kapacitet att tillämpa internationella sanitära och phytosanitära krav, har fortsatt att prioritera frågan om ökad digitalisering inom handel och tillämpning av digitala certifieringssystem för kontroll av SPS-krav inför export. STDF har under 2016 bla arbetat med WTOs SPS kommittee och under 2017 hölls ett seminarium i samarbete

med Världsbanken under WTOs Public Forum. STDF stödjer också innovativa och katalytiska SPS-insatser på land och regionnivå och har under 2016 arbetat med t ex SPS-krav inom småskaligt fiske genom bla ett projekt i Bangladesh där ett samarbete mellan lokala myndigheter, privata företag och småskaliga fiskare har lett till ökad produktivitet och inkomster med 60-70%.

Indonesien kan som första land exportera timmer till EU med **FLEGT**-licensiering, efter tio års förberedelser. Det har skapat momentum, där intresset från privata sektorn och kandidatländer ökat. FLEGT Action Plan ten year review är klar och EU tar ny sats för de kommande fem åren med en bredare ansats till hur hållbar skogsförvaltning kan stärkas via handelsinstrument. Tillgången till krävande marknader, utan att använda privata certifieringar, förbättras successivt genom att ländernas transparens och tydlighet vad gäller lagkrav och dess implementering stärks. Ett tydligt resultat för det gångna året är att andelen av direkta små strategiska stöd till regeringar, branschorganisationer och civilsamhälle ökat eftersom de är mer katalytiska än traditionella projektstöd liksom ökat fokus på urfolks markrättigheter som del av bedömningen av timrets lagliga ursprung. Kunskapen om jämställdhet och effekten på kvinnor har förbättrats, i hög grad som resultat av Sidas dialog, dock från en mycket låg nivå.

2.4.2 Mål 4.2 Stärkt kapacitet hos länder att formulera, förhandla och genomföra handelspolitik

Utveckling mot strategimålet

Det multilaterala handelssystemet har stått inför stora utmaningar under 2017, vilket visade sig tydligt under WTOs elfte ministerkonferens i Buenos Aires i december som ledde till få konkreta resultat. Ett av få, men viktigt, resultat var att man nådde en symbolisk milstolpe vad gäller belysandet av att handelspolicyer och förhandlingar inte är könsneutrala genom att 118 medlems- och observatörsstater gav sitt stöd för "Buenos Aires Declaration of Women in Trade". En viktig framgång under 2017 har varit ratificering av WTOs avtal för förenkling av handelsprocedurer, "Trade Facilitation Agreement", som är det första multilaterala avtal som ingåtts på många år och där utvecklade länder åtagit sig ge stöd till utvecklingsländer för att genomföra avtalet. Parallellt till den negativa utvecklingen kring multilaterala avtal kan noteras en ökning av regionala handelsavtal. Antalet aktiva regionala handelsavtal under 2017 uppgick till 284, en stor ökning från 1990 då antalet låg på 19 stycken. Över 300 miljarder USD har spenderats inom Aid-for-Trade agendan sedan den lanserades 2005, dock gick endast 27% av Aid for Trade finansiering till de minst utvecklade länderna (MUL) under 2017 enligt WTO.

Portföljnivå

Portföljen har utvecklats i positiv riktning och flera nya avtal ingicks under året. Efterfrågan förväntas öka då stora behov i framtiden kan förutses som en följd av det oklara läget vad gäller risken för handelskrig och vad det kan medföra i form av exempelvis tullar och kvoter och därmed ekonomisk stagnation.

Insatsnivå

Sida ingick nytt avtal på 100 miljoner kronor till **EIFs** fas II (2017-2019) och implementering har steppats upp med nytt styrdokument, resultatramverk och en ambitiös förändringsplan som ska stärka ansvarsutkrävande mellan parterna, förenkla och förtydliga ledningsstruktur och beslutsprocesser och sträva efter en mer ändamålsenlig och resultatstyrd organisation med fokus på kostnadseffektivitet. Framsteg har gjorts i genomförandet av förändringsagendan under 2017 och bedömningen är att detta redan lett till positiva förändringar som väntas förbättra genomförande och effektivitet framåt. E-handel

är ett nytt område där EIF engagerat sig under 2017 och stött genomförandet av så kallade E-readiness assessments i fem länder (Liberia, Solomon, Vanuatu, Nepal, Samoa). Syftet är att öka MULs kunskap om möjligheter och utmaningar inom digitalisering och handel, identifiera konkreta gap samt åtgärder och strategier för att stärka deras kapacitet, befintliga regelverk och policyer. Att stärka MULs kapacitet inom e-handel är av hög relevans även inom de multilaterala handelsförhandlingarna givet växande intresse och diskussioner inom WTO.

Världsbanken multigivarfond för handel (MDTF-2) har avslutats och ersatts av den nya paraplyfonden för Handel (**World Bank Umbrella Facility for Trade**). En utvärdering av fonden har påbörjats och förväntas ge intressanta lärdomar och rekommendationer för handelsinsatserna. En utmaning för Världsbankens handelsfond som lett till kritik från givarna, speciellt Sverige, är att det varit svårt att integrera fattigdomsperspektivet och kopplingarna till fattigdomsminskning inte varit självklara i urval av projekt. Slutbalansen för fonden bekräftar denna oro då en begränsad del av fondens resurser använts för att finansiera pelaren Inkluderande tillväxt och ökad motståndskraft. En viktig förändring som införts i den nya Paraplyfonden för Handel är tydligare krav på integrering av fattigdomsperspektivet och prioritering av Afrika söder om Sahara.

2.4.3 Mål 4.3 Stärkt förmåga för länder att integrera handel i nationella och regionala strategier för fattigdomsminskning och hållbar utveckling

Utveckling mot strategimålet

Ett fokus på MUL-länder medför utmaningar och det är oklart om EIF kommer att leverera på uppsatta mål. Flertalet av EIFs partnerländer har påverkats av konflikt under 2017, tex Afghanistan, Yemen, Centralafrikanska Republiken och Sydsudan, och naturkatastrofer, såsom Nepal och Sierra Leone, vilket är resurskrävande för länderna och tvingar regeringar att omprioritera frågor som handel. Detta har lett till fullständigt stopp eller avsevärda förseningar för planerade aktiviteter inom ramen för EIF. MULs behov av kapacitetssuppletering och investeringar inom handel är enorma och nuvarande nivåer av handelsrelaterat bistånd och investeringar bedöms vara långt ifrån tillräckliga.

Portföljnivå

Portföljen har varit starkt fokuserat på en enda insats (se nedan) men skulle på sikt kunna kompletteras med andra insatser vilket dock kommer att ske först under nästkommande strategi.

Insatsnivå

EIF är fortfarande kraftigt underfinansierad och signaler från givarna har varit svårtydda. Detta skapar ett osäkert läge framåt och påverkar programmets effektivitet, då det blir svårt att planera verksamheten och ingå fleråriga avtal. Givet finansieringsläget är ett prioriterat mål under denna fas att öka hävstångseffekten av EIFs arbete. Detta bedöms vara en utmaning för EIF givet den generella trenden inom det handelsrelaterade biståndet samt att EIF haft svårt att påvisa uppskalning och resursmobilisering på landnivå.

EIF fas II har fortfarande huvudfokus på kapacitetssuppletering inom handelsfrågor, framtagande av behovsanalyser, så kallade Diagnostic Trade Integration Studies, och integrering av handel i nationella och sektorspecifika strategier. Ett antal länder har genomfört en omfattande behovsanalys, integrerat handel i sina nationella utvecklingsplaner och sektorspecifika strategier samt inrättat nationella konsultations- och samordningsmekanismer där både privat och offentlig sektor deltar. Jämställdhet har också fått ökad uppmärksamhet och tex har EIFs behovsanalysverktyg reviderats för att integrera jämställdhetsperspektivet och analysera gender-specifika utmaningar, risker och möjligheter kopplat till handel. Världsbanken har med framgång använt denna nya metod för uppdateringen av Tanzanias

behovsanalys under 2017 och jämställdhetsperspektivet framgår tydligt i analysen, slutsatserna och policyrekommendationerna.

2.4.4 Mål 4.4 Fler företag som tillämpar hållbart företagande i sin verksamhet

Utveckling mot strategimålet

Global Reporting Initiative publicerade i januari 2018 ett diskussionspapper “Corporate Reporting and Poverty” med stöd från Sida och DFID. Det är en uppföljning av fallstudien “Does data make a difference? The role of reporting in the business response to poverty” som presenterades vid det årliga givarmötet i maj 2017. Studien är ett första steg i att lyfta upp frågor som rör vad som tidigare uppfattats som perifert och möjligen betraktats som föremål för filantropiska insatser till frågor som har direkt relevans för företagens hållbarhetsansträngningar och rapportering. Med vägledning av studien uppmuntras företag att vara mer explicita i sin rapportering om hur deras förståelse av fattigdom ser ut och konsekvenserna av fattigdom för deras verksamhet och hur deras verksamhet bidrar till fattigdomsbekämpning samt deras bedömning av de samhällsliga effekterna och resultaten av dessa verksamheter och hur denna bedömning informerar beslutsfattare.

Portföljnivå

Portföljen har genomgått en översyn varvid ett resultat som åstadkommit är att flera parter uppmuntras att samverka i alltfler avseenden vilket nu börjar visa sig i konkreta resultat.

Insatsnivå

Under 2017 Sida har stödsinsatser som specifikt syftar till att påverka företag att inkludera och integrera hållbarhet i sina verksamheter, men som utförs av civilsamhällesaktörer. Det syftar till att påverka näringslivet att arbeta mer hållbart och i enlighet med FNs vägledande principer. Det handlar till exempel om stöd till **Swedwatch, Global Reporting Initiative (GRI), Fair Finance Guide och The Danish Institute for Human Rights**.

Sida har ingått ett nytt avtal med Oxfam för Fair Financial Flows program. Programmet syftar till att minska ojämlikhet genom att belysa ansvarsfull och inkluderande ekonomisk tillväxt som centrala områden för att åstadkomma fattigdomsminskning. Programmet har som ett delmål att öka den offentliga finansieringen av social service för människor som lever i fattigdom och därigenom minska den ekonomiska ojämlikheten. Programmet söker också skapa incitament för ökad grad av ansvarsfulla investeringar som tar hänsyn till miljö-, utvecklings-, och fattigdomsfrågor och mänskliga rättigheter för att skapa jobb och inkomster inom ramen för hållbarhetsagendan.

Ett av programmen bygger på det tidigare stödda Fair financing guide, inriktat på att påverka privata aktörer inom finanssektorn (banker, försäkringsbolag, investerare) att på ett socialt- och miljömässigt ansvarsfullt sätt investera i utvecklingsländer så att negativ påverkan på miljö och klimat minimeras, mänskliga och arbetstagares rättigheter värnas, finansiell integration ökas samt att konsumenters rättigheter skyddas i syfte att minska fattigdomen.

Ett annat program fokuserar på inhemsk resursmobilisering och frågan om hur missgynnade grupper i ökad grad kan utkräva ansvar av staten för att ökade statliga inkomster i större grad ska bidra till utveckling och leda till resultat som förbättrad hälsa och utbildning för att bidra till att minska fattigdom, minska ojämlikhet och ökad jämställdhet.

Under 2017 fortsatte Swedwatch att ta viktiga steg mot sina långsiktiga mål att säkerställa att aktörer inom näringslivet och den offentliga sektorn följer internationella normer för mänskliga rättigheter och miljö och bidrar till fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. Framsteg gjordes genom en kombination av målorienterade utredningar, rapporter och forskning, medvetenhet, dialog, kapacitetsuppbyggnad och utbyte.

UNDP **Business Call to Action** (BCtA) har nått 203 medlemsföretag med 211 totala åtaganden för att bidra till de hållbara utvecklingsmålen. BCtA lanserade två publikationer om Inclusive Business och SDG i Kenya och Filippinerna. Rapporterna för Kenya och Filippinerna ger en färdplan för regeringar och andra intressenter för att stödja inkluderande företagsekosystem. I Kenya har BCtAs övergripande engagemang byggt upp en stark medlemskapsbas av 46 multinationella stora nationella företag och sociala företag, varav 33 har aktiva åtaganden. Detta medlemskapsekosystem innebär framtida möjligheter till utbyggnad och utnyttjande av BCtA-verktyg och -tjänster. I Filippinerna planeras långsiktiga initiativ, inklusive inrättandet av en nationell SDG-rapporteringsplattform för bidrag från den privata sektorn till SDG och Inclusive Business Center som en plattform för flera aktörer. Genomförandet av BCtA Impact Measurement Services (BIMS) slutfördes i slutet av 2017. Genom BIMS tillhandahåller BCtA stöd för en pilot för 21 BCtA-medlemmar för att effektivt integrera resultatmätning i sina dagliga aktiviteter och visualisera kopplingarna mellan deras företag och motsvarande SDGs. Genom att utnyttja erfarenheterna från BIMS, lanserade BCtA ett online Impact Measurement Lab för att skala dess pilotstöd till BCtA-medlemmar och till en vidare krets.

3 Implikationer för det fortsatta strategigenomförandet

Inga nya strategiska vägval kommer att genomföras i avvaktan på den nya strategin vilket också understryks av det faktum att genomförandet av strategin i huvudsak går enligt plan. Slutsatser från tidigare strategirapporter, inkl den fördjupade, är fortfarande giltiga och har avspeglats i den fortsatta verksamheten men förutsättningarna har ändrats i positiv riktning sedan anslagsnivån höjts.

Genom att 2017 var tänkt att utgöra strategins sista år intogs en restriktiv inställning att under året ingå avtal med nya parter. Samtidigt ökade anslaget, efter flera år av sjunkande nivåer, och närmade sig de nivåer som rådde då strategin antogs. Förlängningen av strategin, i avvaktan på att en ny kommer att beslutas, i kombination med ett kraftigt ökat anslag, innebär därför vissa utmaningar vad gäller justeringar av portföljen med bibehållen långsiktighet i relationen med samarbetspartners.

Med utgångspunkt från anvisningarna till ny strategi, i kombination med inlämnat strategiunderlag, görs en initial bedömning att nuvarande portfölj är väl positionerad och sannolikt inte kommer kräva några avgörande omdisponeringar utöver de nya områden som redan identifierats. Dessa kommer att konkretiseras inom ramarna för operationaliseringen av den nya strategin och berör i första hand områden som tangerar andra strategier, exempelvis migration, som kopplar till strategin för Fred och säkerhet, samt sociala trygghetssystem, som kopplar till strategin för Hållbar social utveckling. Inom området Grön ekonomi och kopplingen till miljö- och klimatstrategin finns fortsatt utvecklingspotential medan jämställdhet är väl förankrat inom den befintliga portföljen.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att nuvarande sammansättning av portföljen är rimlig vad gäller val av parter och strategisk sammansättning och att dialog förs inom relevanta områden. Fortsatta justeringar och kompletteringar kommer ske med utgångspunkt från den nya strategin.

P6 Annex to Strategy Report 2017 for Ekonomiskt hållbar utveckling 2014-2017

All data in report is per December 31, 2017

Annual Strategy Amount 2017: 590 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2017: 598 875 KSEK

Table 1. Financial Overview 2017 per Area of Support/Objective in Strategy

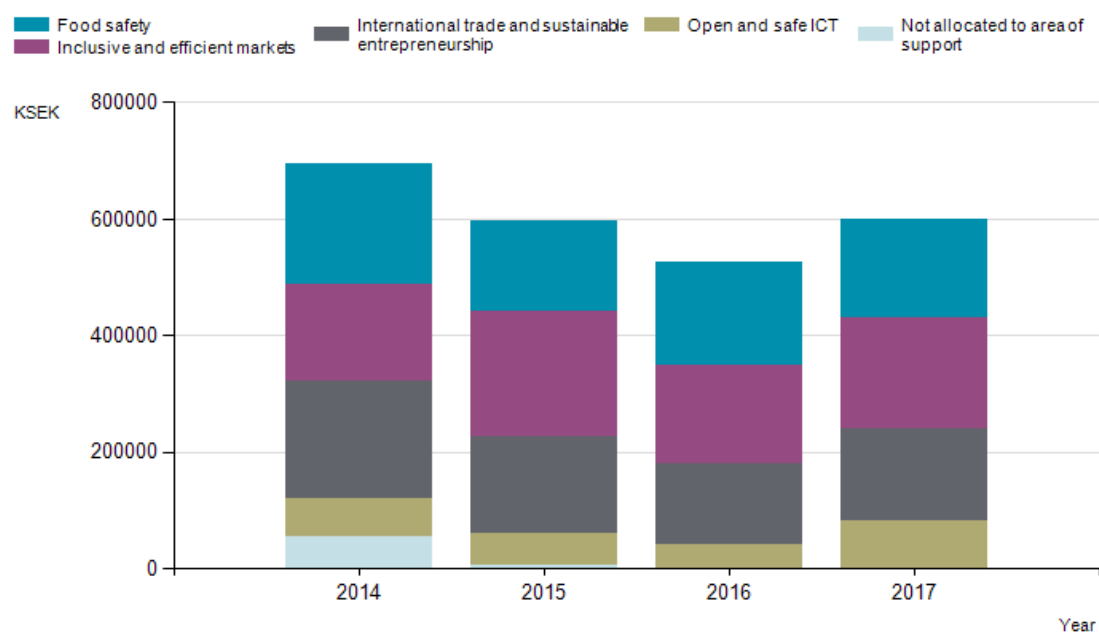
Stödområde	Mål	Utbetalat 2017	Antal insatser
Areas of Support	Objective	Outcome 2017 (KSEK)	With disbursements 2017 *
Total		598 875	
Food safety	Increased productivity and sustainability for smallholder	90 025	10
	Increased ownership and rights to land, water, forests, fish and other natural resources	53 500	4
	Increases in women's economic empowerment	27 000	1
	Total	170 525	
Inclusive and efficient markets	Increased access to local markets, especially for SMEs	29 248	6
	Increased access to capital and other financial services, including for SMEs and within agriculture and forestry	86 395	10
	More productive and decent jobs	59 050	4
	Increased capacity to implement efficient tax-legislation	15 080	3
	Total	189 773	
Open and safe ICT	Increased access to open and safe ICT	22 889	6
	Increased capacity for innovation, entrepreneurship and safety within ICT in order to support economic development	45 725	5
	Increased capacity to participate in the dialogue regarding the global development of internet in order to support economic development	12 099	2
	Total	80 714	
International trade and sustainable entrepreneurship	Increased capacity for countries to benefit from free markets and increased export	73 500	7
	Increased capacity for countries to formulate, negotiate and implement trade policy	36 529	4
	Increased capacity for countries to integrate trade into national and regional poverty reduction strategies and sustainable	15 362	3
	More companies that apply sustainable entrepreneurship in their business	32 880	8
	Total	158 271	
Not allocated to area of support	Not allocated to result	-407	
	Total	-407	

* The same contribution can appear under several areas of support and objectives.

P6 Annex to Strategy Report 2017 for Ekonomiskt hållbar utveckling 2014-2017

Table 2. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.